

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile nerancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se returnează.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
CIRCUITURI de ANUNȚURI:
La Viena la M. Dukas Nachf.,
Nr. 1, Augenthaler & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. O-
celik Nachf., Anton Oppel.
La Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Julius Le-
ppold (VII. Erssébet-körut)
Prețul inserțiilor: o serie
varmând pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarif și invo-
ială. — RECLAMĂ pe pagina
1-a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungari:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și strălămur.
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
străinătate și la d-rii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
bărgul Inului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 103.

Brașov, Miercuri 13 (26) Mai

1909.

Studiu militar asupra României.

Cetitorii noștri cunosc deja o parte, cea introdusă de politică, a studiului militar, ce l'a publicat o capacitate militară austriacă în foaia militară din Viena cu numele „*Danzer's Armee-Zeitung*” care, se zice este citită cu predilecție de moștenitorul tronului.

Aflăm de bine a le comunica azi și introducerea părții speciale militare, relativă la forțele armate ale României și efectul ce l-ar putea avea eventual într'un război european, România fiind aliata triplei alianțe. Autorul vrea să arate rolul strategic, ce l' poate avea România într'un viitor război și aduce ca exemplu cazul unui război al Austro-Ungariei cu Rusia. În fine mai prevede și influența decizivă, ce ar putea-o avea forțele armate ale României asupra unor eventuale operațiuni în Balcani.

De când cu anexiunea Bosniei, s'a scris și s'a combinat mult în presa germană și austriacă despre șansele unui viitor război, dar totdeauna, la orice calculație și în orice grupare posibilă, s'a socotit și cu forțele armate ale României, așa că articolii diferiți ni-au făcut adeseori impresiunea, ca fără de alianța României cei dela Viena și dela Berlin nici că ș'ar putea cugeta o acțiune de război pe deplin succesă a Triplei în răsăritul Europei.

Cu cât s'a vorbit mai mult în presa străină despre rolul României în momentul critic al izbucnirii unui mare război european, care de mult se tot prezice, cu atât mai puțin — o spunem cu regret — am văzut presa românească de dincolo ocupându-se de aceasta mare chestiune, dela care poate să atârne nu numai viitorul regatului, ci al întregului neam românesc, vârat între atâtea popoare, cari toate nu simpatizează cu el, ba îi sunt, dacă nu inimice, periculoase concurențe.

Numai când s'a făcut o încercare de mișcare protestatoare în contra „politice economice prea concesive” a guvernului român în chestiunile economice și de convenție comercială, s'a mai auzit ici-colo prin intrunirile ce s'au ținut, câte o critică a situațiunii generale a României în constelațiunea generală politică. Presa română de dincolo s'a mărginit să înregistreze aceste sporadice voci cu sfială, ear mai târziu să constate extraordinara importanță politică a vizitei ce a făcut-o principele moștenitor al Germaniei la București cu ocaziunea aniversării de 70 de ani a Regelui Carol. Peste puțin vom ceti din nou și apretierile asupra însemnătății celei mari a vizitei prințului nostru moștenitor Francisc Ferdinand, ce va urma în luna Iunie la Sinaia și București, pentru a completa așa zicând manifestația de prietenie a celor două state mari față cu micul regat român, inaugurată de prințul Germaniei.

De ce anume este pentru România așa de importantă vizita principilor moștenitori ai Germaniei și Austro-Ungariei și de ce — ca să privim și la reversul medaliei, — regatul român dela Dunăre are așa mare importanță pentru aceste împărății, ba pentru întreaga alianță centrală, ne-o spune învederat și fără de incunjur acel distins militar austriac anonim, care se vede a fi un eminent cunosător al artei de război, în studiul său publicat în „*Armee-Zeitung*”, ear în special în capitlul ce-l lăsăm să urmeze:

Rolul strategic al României într'un viitor război.

»Campănia diplomatică abia terminată, ne-a arătat limpede acele chestiuni, a căror suscitare ar putea să însemne un conflict european. Aceste sunt: lupta de concurență germano-engleză, pentru egemonia comercială și cestiunea orientală. În primul caz ne vom împlini cu bucurie datoria noastră de aliați față cu Germania, în al doilea caz, vom trebui să apărăm interesele noastre în Balcani cu arma în mână în contra Rusiei sau Italiei sau în contra amândurora. Atitudinea Italiei a fost ce e drept, în decursul ultimului conflict de tot corectă, am putea zice aproape prea corectă, și cu toate acestea extra-turul predilect pe care această țară începe a-l învăța, prinzându-se în horă cu Muntenegru, Serbia și Rusia, nu eschide figuri de cotilion surprinzătoare. Viitoarea atitudine a Bulgariei e foarte îndoiioasă. Se pare că aici diplomația rusească a făcut o spărtură în amicitia, ce a dăinuit între monarhie* și noul Țarat (Bulgaria). Turcia cu toate că acum va ajunge Turcii tineri domni ai situațiunii, va trebui să lupte încă ani de-a rândul în contra spiritului religios acționar bazat în Islam, înainte de ce, consolidată înăuntrul ar putea să ia parte cu efect la soluțiunea chestiunilor europene. Totuși nu putem trece cu vederea, că îndată ce se tractează de apărarea integrității imperiului turcesc, ca de exemplu și cestiunea orientului, Turcia va părăsi imediat cestiuni de certe interioare și că atunci va posedea mijloace de putere suficiente spre a zice și ea un cuvânt hotărâtor.

»Putem admite, că guvernul turcesc în curând va recunoaște, că adevăratele lui interese se găsesc pe partea triplei alianțe, a căreia reprezentanți nu caută în Orient, decât avantajii comerciale, pe când Rusia și Anglia s'ar bucura mult dacă Turcia ar rămânea slabă și neputincioasă, Rusia pentru scopurile ei panslaviste, Anglia însă pentru a împedea, ca nu cumva ideile naționale și panslaviste ale junilor Turci să străbată și în Asia și Africa.

»Putem presupune dar pentru a judeca gruparea puterilor europene într'un viitor război, că Turcia sau va fi neutrală sau în alianță cu puterile Triplei.

»Insemnătatea strategică a României rezultă din situația ei geografică. Situația la răsăritul monarchiei, vârată între Slavii de nord și sud poate să intre conform situației de război date în acțiune contra Rusiei sau în contra statelor balcanice. Vorbind curat numai din punct de vedere numeric, armata României ar degaja cam vreo cinci corpuri de armată ale monarchiei, pentru ca să poată fi întrebuințate pe câmpul de război italian sau rusec. Spre a putea însă cunoaște clar deplina valoare strategică a României, trebuie să supunem unei cercetări mai deaproape situația ei față cu terenul de deflăre rusec și austro-ungar. Apoi trebuie să ob-

* Sub cuvântul „monarchie”, autorul înțelege Austro-Ungaria.

servăm și cunoaștem mai deaproape influințarea forțelor militare mobile ale României asupra operațiunilor în Balcani.

»Deflărea rusească cu considerare la pregătirea de război superioară a Germaniei și Austro-Ungariei va avea loc probabil în așa numitul triunghi de fortărețe polon, Varșovia-Ivangorod-Brest pentru corpurile, ce se vor putea concentra în partea despre Nord dela Poljesje, iar în jur de Kiev, Zitimir, Berdișev, pentru corpurile din Rusia sudică.

»Pentru operațiunea comună ofensivă a aliaților contra Rusiei, ar fi a se lua în considerare mai întâiu triunghiul polon ca obiect geografic. Liniile de operațiune, ce duc acolo din Galiția, cu cât vor progresa operațiunile spre Nord, sunt foarte primejdite în flancul drept prin acțiunile din Rusia sudică peste Kiev și fortărețele Dubno-Rovno-Luck. Această primejdie va fi cu atât mai simțitoare, cu cât rezistența fortărețelor polone va dura mai mult. Nici că se poate cugeta la un succes contra armatei rusești concentrate în triunghiul de fortărețe, cât timp nu va fi succes armatei austro-ungare, de a lua fortărețele Dubno-Rovno și Luck și de a asigura flancul ostic respective mai târziu de a asigura spatele armatei de operațiune.

»Puterile întrebuințate pentru aceasta, frește, că n'ar putea lua parte la acțiunile decizive ale armatei capitale, s'ar pierde deci acolo. Dacă însă armata română așezată gata în Moldova, în strânsă legătură cu spațiul de deflăre galițian, va fi însărcinată cu problema, ca printr'o ofensivă peste Lipkany, Czernya, Ostrov în spațiul Labun-Zitimir, de a izola mai întâiu triunghiul de fortărețe din Volhina și de a acoperi după căderea lui operațiunile principale, atunci nu numai că s'ar câștiga forțe de bătaie cu totul însemnate pentru acele operațiuni, ci și întăriri rusești trimise din Rusia sudică ar fi silite, dacă vreau să ajungă la Brest, să facă înconjurul mare peste Luminez (drum de fier, care puțin poate presta) sau peste Minsk-Baranovici. Ar fi zadarnic a ne mai bate capul cu problemele, ce le-ar avea să le rezolve probabil armata română în decursul continuării operațiunilor. Exemplul citat dovedește destul de eclatant, ce însemnătate extraordinară ar câștiga armata română în caz de război contra Rusiei.

»Pentru încercăturile războinice în Balcani, la cari Rusia ar dori să ia parte, ca de ex. la 1877—78 contra Turciei, teritoriul românesc formează prin modernele fortificațiuni din toată țara, un teritoriu de trecere pentru trupele rusești, ce s'ar putea folosi numai în urma unor grele lupte, expunându-se aceste trupe peste aceasta și pericolului de a fi atacate din debușul Carpaților în flanc de trupele noastre. Față cu această grea situațiune Rușii ar fi siliți să dirigeze eventualele întăriri de trupe pentru Bulgaria pe mare la Varna.

»Mai întâiu trebuie să accentuăm; că flotila dunăreană română în legătură cu flotila noastră, domină pe deplin Dunărea. Aceasta și capul podului dela Cernavoda le face cu puțință Românilor, de a duce ofensiva în Bulgaria, chiar și în Sârbia și de a câștiga acolo în direcțiunea cea mai senzibilă o influință decisivă asupra mersului operațiunilor. Printr'o ofensivă dela Calafat la Pirov sau dela Corabia spre Sofia, armata română în unire cu trupele ce vin din Ungaria de Sud, având ambele un avans în ce privește pregătirea de război, poate să despartă Serbia de Bulgaria, ori printr'o înaintare din Dobrogea spre Varna și apoi spre Târnova-Semenli poate paraliza ori ce ofensivă bulgară în contra Turciei. Singurul fapt, că armata română se găsește în această situațiune foarte favorabilă strategică, silește Bulgaria de a lua măsuri extraordinare spre a acoperi spatele armatei; sale.

»Deja considerațiunile mai sus schițate arată, că nu numai noi, ci și Turcii au un eminent interes de a fi aliați cu România și că pe câtă vreme monarhia va înțelege, de a atrage la sine România și Turcia, aspirațiunile micelor state balcanice nu vor putea fi realizate niciodată. Ori și ce, la ce ar nizuie ele, poate fi realizat numai pe socoteala Turciei și numai cu ajutorul Rușilor și Englezilor. Cunoșcând aceasta, junii Turci, cari până acuma au dovedit o pătrundere clară de bărbăți de stat, vor fi îndrumați pe calea corectă o amicitiiilor politice.

»După cele espuse armata română poate intra în acțiune sau pe teatrul de război rusec, sau pe cel oriental. Prețuirea exactă a valorii ei militare e pentru noi din motive aproape de mîntea omului foarte necesară. Date despre organizarea ei, cifre goale folosesc puțin și le vom cita numai în măsura neapărat de lipsă. De altă parte vom lumina mai de aproape acele momente, ce se referă la spiritul și la disciplina acelei armate, și cari esplică acele particularități, cari au contribuit ca mulți observatori superficiali ai armatei române să dea o judecată mai puțin favorabilă și nedreaptă asupra ei.

Contele Festetics la Kossuth. S'a vorbit mult de o vizită a mareșalului ung. al Curții, a contelui Tassilo Festetics, la Francisc Kossuth. Acestei vizite i se atribue un caracter hotărât politic. Contele Festetics n'a procedat de capul lui, ci îndemnat de însuși partidul independist, care vrea să se folosească de el, pentru a-și face drum la curte. Adecă, să stăruie pe lângă mareșalul curții, ca să-și întrebuințeze toată influența, ce o are la Curte, pentru a împărtăși eventuale prejudicii, ce ar exista acolo contra partidului independist. Festetics a convorbit mult cu Kossuth, dar n'au ajuns la nici o înțelegere. Convorbirea, se zice, a avut un caracter cu totul neobișnuit. Ce fel de impresiuni a dus cu sine dela Kossuth contele Festetics, nu se poate ști, precum nu se poate ști cum le va folosi. E întrebare, dacă Kossuth cu ai săi își vor putea ajunge scopul, de a avea în contele Festetics un sprijin la Curte pentru nizuințele lor.

Adunări kossuthiste. Exemplul dat de alegătorii kossuthiști din Budapesta, cari proiectează o mare agitațiune în favorul băncii independente, află un viu răspuns și în provincie. Duminică s'au ținut în Alba-regală, în Careii-mari și în Debretin adunări populare, în cari s'a cerut înflințarea băncii maghiare. La aceste adunări au luat parte numeroși deputați independiști.

Revistele umoristice sunt scutite de cauțiune. Zilele trecute am adus știrea despre intreruperea pertractării procesului intentat revistei umoristice „*Cukul*”, pe motivul sulevat de apărătorul acusatului Birăuțiu, că revistele umoristice sunt scutite de cauțiune în urma unui ordin al ministrului de interne. Iată acest ordin, la care s'a provocat apărătorul Dr. Kadossa:

Dela ministrul de interne.

Nr. preș. 3048.

Magnificența Voastră!

La actul de datul 12 August, n-rul preș. 16101, trimis ministrului de interne în chestiunea cauțiunii foii umoristice Mátyás Diák și în general a foilor umoristice, Vi-se răspunde, după ce am cerut și avisul ministrului de justiție, că deoarece §. 30 al art. de lege XVIII din 1848 se referă numai la acele ziare și periodice, cari se ocupă cu chestiuni politice în mod serios și de oarece procedul ziarelor și revistelor umoristice de a-și lua subiectul și caricaturile din viața politică nu înseamnă a face politică, paragraful mai sus

itat nu se poate referi și la revistele umoristice.

Budapesta, la 8 Oct. 1901.

Din incredințarea ministrului

Jekelfalussy m. p.
cons. minist.

Scorniturile ziarului »A Nap« vor deveni încă cu timpul de tot faimoase. Știm că scrisese, că contele Thun ar fi avut o convorbire în Jockey-club din Viena cu Nicolae de Szemere și că cu ocaziunea aceasta i-ar fi împărțit celui din urmă cele spuse despre moștenitorul tronului și reforma electoală etc. Contele Franz Thun desminte acum în »Bohemia« afirmarea lui Szemere, zicând, că nici nu l'a văzut, nici n'a vorbit cu el.

10 Maiu în București.

S'a fost afirmat, că 10 Maiu de astădată nu se va serba în mod oficial și că s'a renunțat și la obicinuita paradă militară cu deflarea, care a devenit cel mai însemnat punct de atracție al zilei. Adeverul este, că numai parada militară nu s'a mai ținut, dar serbarea s'a săvârșit ca și până acum în mod oficial, poporul luând parte la ea ca în totdeauna.

La orele 10 jum. bubuituri de tunuri au anunțat plecarea Suveranilor și a principilor moștenitori dela palatul regal la Metropole, spre a azista la Te-Deum și la sfințirea noilor drapele.

Cu o jumătate de oră înainte de plecarea cortegiului regal dela palat, o baterie din regimentul 10 artilerie s'a dus la palatul regal, de unde a luat drapelele noi, cari fuseseră țântuite cu o seară înainte și le-a dus la Metropole. Bateria din regimentul de artilerie a dat onorurile în curtea Metropolei la sosirea Suveranului, cari pe tot parcursul până la Metropole au fost aclamate cu însuflețire.

La Metropole, regele și regina au fost primiți în sunetele innumul regal, iar pe treptele bisericii au fost întâmpinați cu evanghelia în mână de Mitropolitul-Primat, precum și de d-l I. Brătianu, președintele conziliului de miniștri, împreună cu toți d-nii miniștri, demnitarii curții și toate somitățile civile și militare.

După terminarea serviciului divin imediat s'a făcut sfințirea noilor drapele. Mitropolitul-Primat, cu apă sfințită, a stropit fiecare drapel în parte. M. S. Regele a luat, după terminarea sfințirii, drapelul lregimentului 36 de infanterie »Vasile Lupu« și l'a incredințat d-lui locot.-colonel C. Anastasiade, comandantul regimentului.

Rând pe rând a incredințat apoi celelalte drapele comandanților reg. 14 de artilerie (Craiova), reg. 15 de artil. (București), reg. 16 de artil. (Focșani), reg. 17 de artil. (Bacău) și reg. 18 de artil. (Dailov).

La predarea fiecărui drapel M. S. a spus următoarele cuvinte: »Incredințez drapelul sfințit al regimentului, pe care să-l apărați cu sângele vostru«. Fiecare comandant răspunde printr-o cuvântare. Iată cuvântarea locot.-col. Anastasiade, comandantul reg. »Vasile Lupu« Nr. 35 (București):

»Un nou regiment adăugat la forța armatei scumpei noastre țări, însemnează alți 3000 de ostași, cari vor lupta pentru țară și tron, după pildele date de strămoșii noștri cari, cu puterea sufletului lor, mai presus de toate, al minții și brațului lor, au știut să doboare înzecitul număr al dușmanilor; însemnează alte 3000 inimi oțelite, cari vor ști să păstreze gloria străbună și fala neamului, pentru a bine-merita dragostea regelui lor și a patriei; însemnează, Majestate, alte 3000 balonete, cari vor pătrunde în piepturile acelor ce încă n'ar ști să ne respecte cum merităm. Întăiul comandant al acestui nou regiment asigură pe Majestatea Voastră, că ostașii regimentului »Vasile Lupu«, strânsi în jurul acestui scump simbol și însuflețiți de virtutea străbună, vor munci fără preget pentru a îndeplini dorința Majestății Voastre, care a făcut din armată cea mai scumpă și strălucită po-doabă și cel mai puternic scut al țării.

»Să trăiți, Majestate; să trăiască M. S. Regina; să trăiască AA. LL. Regale, să trăiască Dinastia.»

După terminarea acestei solemnități, Suveranul a primit deflarea noilor drapele și a companiei de onoare și apoi condus la braț de Mitropolitul Primat, M. S. Regina condusă la braț de d. președinte al consiliului de miniștri, au trecut împreună cu Altețele Lor Regale în sala palatului mitropolitan, unde Suveranii au primit felicitările.

La oarele 12 fără 10, cu acelaș ceremonial, ca la ducere, Suveranii s'au în-poiat la palatul regal.

După amiază a fost serbare școlare la teatrul național. Teatrul era plin de lume școlară, profesoare și profesori cu familiile lor. În loja regală a fost de față până la sfârșit principele Carol. Dintre miniștri au luat parte în loja oficială d-l Haret și d-l ministru Morțun cu doamna etc.

Descrierea decursului festivității vom publica-o în numărul duplu.

În sara de 10 Mai capitala a fost pavozată și luminată ca de obicei. Muzica militară a cântat până târziu la palatul regal.

Albanezii și situația lor.

De câteva zile se răspândesc știri neliniștitoare și grave despre situațiunea din Albania. Albanezii din Turcia, popor de munteni, cari au păstrat o organizație socială pe triburi și cari vorbesc o limbă indo-germanică originală, puțin studiată, împărțită în mai multe dialecte după localități, triburi, cu o literatură rudimentară, s'au revoltat întotdeauna împotriva oricărei politici de reforme. De altfel, administrația turcească, n'a putut nici odată să-i apropie și ei sunt și astăzi ca și în trecut, înafară de orice regim; triburile se guvernează singure și nu sunt în legătură cu valul (guvernatorul) decât prin mijlocirea unui al treilea bulucbași. Fiecare trib formează o mică republică, guvernată de un conziliu de bătrâni; tradițiile (adet) le țin loc de lege; »conventule« (adunare secretă) e adunarea lor națională la care se discută afacerile întregii națiuni.

De când cu era de reformă, triburile albaneze au combătut necurmat orice regim reformist; ele au fost cu sultanul împotriva partidului reformist când sultanul era conservator și împotriva Sultanului cu bătrânii turci, când Sultanul era reformist. Toate condițiile armatei turcești împotriva Albanezilor au avut ca motiv spiritul și atitudinea antiprogresiste ale triburilor lor și singura adevărată biruință pe care armatele turcești le-au putut avea asupra lor, n'a fost alta decât că i-a silit să stea liniștiți în văile lor depărtate, unde nimeni nu poate să-i atingă. E vădit că Albanezii, copiii răsfățați ai lui Abdul-Hamid, văd cu ochi răi internarea lui la Salonic și mai cu seamă menținerea regimului constituțional.

Albania s'a bucurat întotdeauna de privilegii excesive; nici odată n'au putut fi încassate regulat dela ea dările; era de ajuns să se trimită o telegramă palatului, pentru a se obține îndată rechemarea funcționarului, care n'a plăcut vre-unui bey oarecare. Așa se povestește ca tipică anecdota următoare:

Intr-o seară sosi într-o localitate taxildarul sau perceptorul. El fu chemat de bey, care îi zise: »Dacă vii aici ca prietin, poți să te odihnești la mine și să stai cât îți-o plăcea; dacă vii însă ca funcționar, te sfătuesc să pleci de cum o răsări soarele. În adevăr a două zi dimineața, în zori taxildarul urmă sfatul beului; părăsi localitatea fără să facă nici o încassare.

Hilmi pașa, când a fost inspector general în Macedonia, s'a încercat să mai reducă puterea Albanezilor, dar greutatea pe cari le-a întâmpinat și mai cu seamă ordinele precise pe cari le-a primit dela palat, l'au silit să renunțe la ideea lui. Dar îndată ce a fost mare vizir, s'a folosit de prima mișcare ce s'a produs ca să lucreze cu energie. Se știe că în Martie trecut s'au trimis trupe spre Ipek și Diacova și că a avut loc o reprimare severă; 42 de cule, un soi de turnuri fortificate, refugiu al beilor în revoltă, au fost bombardate și distruse, mai multe sate au fost ocupate militarmente și dacă Hilmi pașa rămânea la putere, ar fi fost supusă întreaga Albania.

Nu e deci mirare că s'au trimis din diferite părți ale Albaniei la Constantinopol telegrame violente, cari protestează împotriva reîntoarcerii lui Hilmi pașa la postul de mare vizir. E deasemenea explicabil că mai mulți bey nu sunt mulțumiți de de-tronarea lui Abdul Hamid și de înlăturarea faimoasei gărzi imperiale. Totuși o delegație compusă din doisprezece principali, bey, reprezentând Albania de nord și Albania de sud, a venit la Salonic. După lungi convorbiri cu comitetul central turcesc Uniune și Progres, s'a făcut înțelegerea asupra tuturor punctelor și s'au ales doi bey, cari să facă parte din zisul comitet central. Ceilalți delegați au plecat răspunzând de liniștea întregii Albanii.

(„Adev.“)

Festivitatea dela »Fundațiunea univesitară Carol I«.

Intru amintirea înființării »Fundațiunii Univesitare Carol I«, care a implinit 14 ani de funcționare, s'a ținut Vineri la oarele 2 p. m., o sedință solemnă în marea sală a Bibliotecii Fundațiunii din București, sub președința d-lui ministru al instrucțiunii publice.

Solemnitatea s'a deschis cu o cuvântare a Rectorului Univesității din București, *Dimițrescu-Iași*, căruia i-a răspuns ministrul Haret mulțumind pentru modul patriotic, în care a accentuat înaltele merite dobândite de Suveran în ce privește progresul moral și material al Statului.

D. Al. *Tzigara-Samurcaș*, bibliotecarul Fundațiunii, citește darea de seamă asupra mersului instituțiunii dela 1 Mai 1908 până la 1 Mai 1909. În bibliotecă se află un număr de 22044 volume. Ca și în anii trecuți, Fundațiunea a primit mai multe donațiuni în cărți și medalii. S'au pus la îndemână cetitorilor 92 reviste streine precum și toate revistele cari apar în țară.

Săliile de lectură au fost deschise zilnic în timp de 9 oare. Numărul cetitorilor a fost în anul din urmă de 62.603; s'au consultat 69.828 cărți și reviste. Fundațiunea a avut 7 bursieri, cu câte 100 lei pe lună, la cele două univesități din țară; a distribuit ajutoare în suma de 1900 lei unor studenți săraci; a tipărit două teze și o lucrare specială și a acordat, în baza recomandățiunii d-lor profesori univesitari, două subvențiuni pentru cercetări științifice. Avera fundatiunii se ridică la 828.608 lei. Veniturile se cifrează cu 57,021 lei. Pentru cumpărarea de cărți, abonamente la reviste și legatul lor s'au prevăzut, ca și în trecut 12,000 lei.

STIRILE ZILEI.

— 12 Maiu v.

Serbarea de primăvară, aranjată alături de »Reuniunea femeilor române din Brașov« în favorul »Internatului-Orfelinat« a avut — precum era de prevăzut — un succes foarte frumos. O societate distinsă și numeroasă s'a întrunit în grădina »Casei de tir« pentru a asista la prestațiunile elevelor internatului nostru, cari au executat un drăgălaș »dans al primăverii« și au cântat mai multe coruri sub conducerea d-lui inv. N. Stoicovici. În pauze muzica militară a delectat publicul cu numeroase piese muzicale. Mai multe d-șoare au oferit publicului prăjituri, flori și cărți ilustrate. Petrecerea frumoasă, la care a asistat și public străin, între cari fișpanul comitatului Brașov cu d-na și numeroși ofițeri, a durat până pe la oarele 7 seara. Precum suntem informați, și rezultatul material a fost foarte mulțumitor. Felicităm comitetul reuniunii pentru aranjarea acestei petreceri atât de succese.

Concedierea rezerviștilor de întregire. În urma unui ordin preînalt s'a dispus, ca toți rezerviștii de întregire, cari au fost chemați sub arme, să fie concediați. Astfel zilele aceste vor fi trimiși acasă toți rezerviștii. Serviciul prestat li-se va socoti drept o deprindere de arme. Numărul tuturor rezerviștilor de întregire, cari au fost concentrați în Bosnia, Herțegovina și Dalmația a fost aproximativ de 50.000. Din aceștia au fost concediați vre-o 45,000, iar în urma ordinului recent a fost concediat și restul.

Adunarea generală a »Solidarității« în Săliște. »Solidaritatea« însoțirea b-nicilor noastre își va ținea adunarea generală ordinară din acest an în Săliște la 31 Mai a. c. nou. Reprezentanții băncilor, cari vor lua parte la această adunare generală sunt invitați a participa și la adunarea generală festivă, ce o va ținea »Cassa de păstrare din Săliște« la 1 Iunie a. c. (a treia zi de Rusalii) din incidentul aniversării a XXV-a dela fondarea sa. Cei ce vor participa la aceste adunări sunt rugați a-și anunța participarea până la 27 Mai a. c. la »Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște« (Szelistye).

Promoțiune. Săptămă în 22 Mai n. a fost promovat, la univesitatea din Budapesta doctor în medicină d-l *Alexandru Dobrescu*, fiul protopopului din Sebeșul săsesc. Felicitările noastre!

La fondul cultural arhidiecesan a mai contribuit d-l avocat Dr. *Lucia Borcia* suma de două sute coroane.

Necrolog. Sămbătă, în 22 Maiu st. n. a încetat din viață *Victoria Dr. Ardelean născ. Hodoș*. În mormântarea a avut loc în

24 Maiu st. n. în cimiterul din Chișineu. Odihnească în pace!

Societatea academică »Junimea« din Cernăuți a hotărât zilele trecute să pună baza unui fond pentru zidirea unui alum-neu, în care să găsească a ăpost membrii mai săraci ai acestei societăți. Spre scopul acesta va fi întrebuițat în prima linie fondul de rezervă al societății în suma de 12.000 cor. Pentru a strânge fondurile necesare, »Junimea« a lansat un călduros apel către Românii din Bucovina.

Condamnare. Ziarul slovacesc »Slovensky Tizdennik«, ce apare în Budapesta a fost înprocesat pentru un articol sub titlul »Mincinoși«, apărut în Decembrie trecut. La desbaterea ținută în săptămâna trecută curtea cu jurați din capitală a găsit de vinovat pe acuzatul Iosif Kustra, calfă de zidar, care a recunoscut că el a scris articolul incriminat. Tribunalul l-a osândit la 3 luni temniță de stat și 1200 cor. amendă.

Scumpirea traiului în București. De un timp înceace populațiunea capitalei române e mult agitată de grija scumpirii traiului și de luptele ce s'au pornit contra acestei scumpiri. Alături seara s'a ținut în grădina Cocos din Calea Griviței o nouă întrunire de protestare contra scumpirii traiului. Au vorbit mai mulți fruntași. Toți au fost de acord în a constata trei lucruri: 1. Că alimentele de prima necesitate, ca pâinea, carnea, peștele etc. s'au scumpit din cauza carturilor și a speculației. 2. Că autoritățile nu au luat nici o măsură pentru stărpirea acestor confrerii de speculație și că 3. Poporul mai greu atins de scumpete al Capitalei a manifestat demn și leal contra acestei speculații fără deosebire de culoare politică.

Univesitatea din Rostock a dat scriitorului Adolf Wilbrandt diploma de doctor renoită, după 50 de ani, nu în limba latină ci în limba germană. Aceasta se consideră ca un început, pentru ca univesitățile în viitor să nu mai dea documente academice latinește, ci în limba univesității.

Tragere la țântă. În ziua de 28 Maiu st. n. se vor ținea în Poiană exerciții de tragere la țântă.

O victorie a sufragetelor. Agitația pentru dreptul de vot al femeilor în Australia a fost încoronată cu succes. Din Adelaide se scrie că la 6 Mai curent st. n. s'a comunicat oficial premierului, că s'a acordat femeilor dreptul de alegător în Stat. Acesta e sfârșitul unei lupte crâncene. La 21 August 1900 Camera a adoptat proiectul cu 52 voturi contra 24. Senatul însă l'a respins cu o majoritate de două treimi, bazat pe petițiuni iscălitte de 24.000 bărbați și 8.000 femei. Acum însă sufragetele au învins și au căpătat toate drepturile electorale active și pasive în Stat și comune.

Grațierea generalilor Stoessel și Nebogotov. Cu prilejul aniversării a 40-a a nașterii sale Tarul a grațiat pe generalul Stoessel și amiralul Nebogotov, condamnați după cum se știe în urma războiului ruso-japonez. Amândoi au părăsit fortăreața Petro-Pavlovac. Generalul Stoessel a asistat apoi la un serviciu divin oficiat în biserică fortăreței pentru a se ruga pentru țar. Ambii generali au declarat că au fost bine tratați în închisoare, au avut camere confortabile, lumină, tratament și cărți bune.

Mari fraude la recrutare în Basarabia. Contele Caucrin, guvernatorul Basarabiei a plecat la Petersburg pentru vr'o 2 săptămâni. Plecarea guvernatorului se pune în legătură cu marile fraude descoperite la oficiul de recrutare. Se crede că mulți funcționari superiori vor fi înlocuiți imediat după întoarcerea guvernatorului.

Un proprietar incendiator. Sămbătă sara a fost arestat în Kecskemét agentul Samuel Lövinger, cunoscut foarte bine în Budapesta ca făcând parte dintre aceia, cari voiesc să-și facă avere cu ajutorul unei uzure enorme. În mai multe rânduri deja Lövinger a avut de lucru cu poliția, da întotdeauna s'a știut scoate nevinovat. Acum însă i-a succes poliției să pună mâna pe el. Pentru ca să ajungă adevă în posesiunea unei frumoase sume de bani, cu cari era asigurat un grajd al său de oi din Kecskemét, Lövinger prin mijlocirea administratorului său a îndemnat pe un cioban să dea foc grajdului, în care se aflau peste 2000 de oi. Ciobanul a mărturisit că administratorul l'a îndemnat să dea foc grajdului, iar administratorul a mărturisit, că el n'a făcut-o dela sine, ci în urma ordinului primit dela stăpânul

său. Pe baza aceasta Lövinger a fost arestat.

Intovărășirea comunelor rurale în județul Putna. Art. 172 din legea asupra organizării comunelor rurale în România prevede că, două sau mai multe comune rurale, din același județ, se pot întovărăși pentru a executa împreună lucrări de interes comun, precum: școale, biserici, pepiniere, infirmerii etc. Tovărășii de acest fel s'au făcut în Ilfov și în Vlașca, iar acum în urmă s'a constituit una și în județul Putna. Fondul acestei tovărășii nu s'a luat cu împrumut, ca pentru celelalte, dar s'a alcătuit din jumătatea venitului adus de cârciumi, din procentul fondului comunal de rezervă pe cinci ani și din capitalurile disponibile ce au în prezent comunele. Prin aceste mijloace s'a realizat la început un fond de lei 103,000, din cari 90,000 sunt destinați pentru a se construi școale, iar restul pentru înființarea unei școli de agricultură.

Averea lui Abdul Hamid. Se știe, că fostul sultan Abdul Hamid are la băncile din străinătate sume mari de bani depuse spre fructificare, precum și o mulțime de obiecte de mare preț. Guvernul tinerilor turci vrea acum să ridice toate aceste sume și obiecte de valoare și să fie predate visteriei statului otoman. Vorba e însă, vor putea ei să ajungă acest scop? Într'un recent număr al revistei băncilor, profesorul Laband scrie relativ la această chestiune: »Dacă Abdul Hamid ar fi depus acele sume și obiecte pe numele statului, nu mai încapă nici o îndoială că Turcia ar putea să reclame acele sume. Dar depunerile sunt înscrise pe numele lui Abdul Hamid. Așadar guvernul turcesc n'are nici un drept asupra lor. Asupra averei private a lui Abdul Hamid statul turcesc nu ar putea avea nici o pretenție, conform tuturor principiilor de drept. Dacă guvernul vrea să facă uz de dreptul recunoscut în Turcia al statului de a confiscă averea cuiva, atunci acest guvern poate pretinde numai sumele depuse în Turcia. De sumele depuse în străinătate însă nu se poate atinge, acest drept al Turciei nefiind recunoscut în străinătate. După cât se vede eforturile tinerilor turci vor rămânea fără de nici un rezultat, dacă Abdul-Hamid nu va consimți, în urma tratativelor, ce se urmează, să renunțe la averile lui, în folosul statului.

Altoiri de pruni. Se știe, că anul trecut recolta pomilor în România a fost foarte bogată, în schimb calitatea fructelor a lăsat mult de dorit, din cauză că sătenii poartă prea puțin interes la îmbunătățirea și cultivarea mai îngrijită a arborilor roditori, în general. Ministerul agriculturii și domeniilor, pentru a le veni în ajutor, a dispus ca elevii lucrătorii agricoli dela pepinierele statului să străbată satele și sub direcțiunea șefilor respectivi să înceapă o campanie de altoire sistematică a arborilor ce aparțin sătenilor. Elevii-lucrători au operat până acum în județul Buzău, Prahova și Dâmbovița altoind în total 22.000 arbori.

Deputații dalmatini și provinciile anexate.

Deputații dalmatini din Reichsrath doisprezece la număr au ținut aici o conferință, în care deputații Mihailovici și Lupis au propus, ca deputații dalmatini să pornească o acțiune în interesul uniunii Bosniei, Dalmației și Croației.

Președintele conferinței deputatul Cingria a zis, că chestiunea aceasta e netimpurie și a recomandat ca soții săi să-și exprime punctul lor de vedere cu ocaziunea desbaterii din Reichsrath asupra proiectului de anexiune, să pretindă ca Bosnia să capete constituție modernă și să câștige mai multă independență decât Austria și celelalte provincii slave.

Conferența a hotărât să intre în înțelegere cu deputații aleși în provinciile anexate. Pentru a înainta interesele lor reciproce au ales și o subcomisiune, care are misiunea să pregătească această înțelegere.

Varietăți.

Trei lucruri să nu faci...

Trei lucruri să nu faci omul: Să nu împrumute pe cel mai mare decât el, să nu dea credință nevestei și să nu ia copil de suflet!

Un om și-a pus în gând ca să le cerce pe câte trele.

Așa, el împrumută pe nașu-său cu niște bani.

La soroc își cere banii, — și nu i-i dă; mâne-i cere, — nașul îl tot amână... până la urma urmei l'ia la resteu: că ce bani are la el?

Așa? — Așa!... N'a mai văzut banii!...

Tot așa, ia un copil de suflet să-l crească, — că n'avea — și-l crește până se face mare.

Mai târziu se pune și ia un copil al vecinului fără știrea lui și îl duce departe în oraș la o școală, îngrijește de el și-l lasă acolo. Apoi ca să-și îndeplinească gândul, acasă, ia un berbec, îl taie și-l îngroapă după casă, tot fără să știe cineva.

După ce-a mai trecut vremea, spune nevestei că el a omorât copilul vecinului și l'a îngropat după casă, și-i spune să nu care cumva să spuie la cineva, c'o să fie rău de ei...

Mai trece câțva, și când nevastă-sa a spart nu știe ce'n casă, el: *Ulip*, — și-i dă o palmă, înadins. Ea ș'a văzut greșala și a început să plângă, nezcicând nimic.

Iar mai trece ce mai trece și când mai strică nu știe ce prin casă, el îi mai lipește încă vre-o două palme sdravene. Atât i-a trebuit *fomeii* — cum i se zice: *poale lungi și minlea scurtă*, — *fomeie nepricepută*, unde-a ieșit afară în bătătură, ș'a început să strige.

— Hoțule, ucigașule, ai omorât copilul omului și vrei să mă omori și pe mine!...

Lumea a auzit, au intrat vorbele și în *urechile primăriei*. Primăria a căutat unde zicea *fomeea* că este îngropat copilul. Ș'a și găsit oase.

Apoi l'a închis și în urmă l'a dat în judecată și judecătorii l-au osândit la moarte, — așa era pe atunci, — să-l spânzure!

Ast om până nu l-ar spânzura, a lăsat o sută de galbini, nevestei ș'altă sută copilului crescut, altă sută la săraci, și încă o sută cui l-o pune streangu la gât când l-o spânzura.

Nevasta și copilul s'au gândit că decât să ia alteineva banii muncii de toți împreună, mai bine să-i ia copilul și să-i puie el ștreangu la gât...

Se și gătește băiatul, când după toate acestea, când era gata să-l puie în ștreang pe tașău, tașău spune judecătorilor, că până n'a muri mai are ceva de vorbit Judecătorii i-au dat voie.

El se pune de le destăinue tot... cum că copilul vecinului nu e mort, e dus într'un oraș, că e la învățătură, și c'a vrut să se încredințeze numai de cele trei lucruri cari și le pusese în gând:

Să nu împrumute pe cel mai mare decât el,

Să nu dea credință nevestei și să nu ia copil de suflet, că:

Creștii cănele
Ca să-ți rupă vinele!...

(Auzită de la d-l V. Bourneau (V. I. Mitre), învățător în Bournei-Doljiu, prin luna Aprilie 1908. „Ion Creangă“ N. I. Dumitrașcu.

Ouăle roșiatice. Se cer multe ouă mai ales în Franța și Anglia. Anglia, care era tributară Franței pentru acest articol, cumpără acum pentru 46 milioane fr. din Rusia, pentru 41 din Danemarca, pentru 25 din Germania, pentru 18 din Belgia și numai pentru 12 milioane fr. din Franța. Englezilor le plac mult ouăle, mai ales cele roșiatice, pe cari le socotesc mai hrănitore și mai bune la gust. Rasele de găini ce dau cele mai bune ouă roșiatice sunt: Langshan, Plymouth-Bock, Orpington, Cochinchina, Faverolles, Wyardotte, Combatant, Brahama și Coucou de Malines. Incrucișerile cele mai merite sunt: Minora cu Langshan; Leghorn albă sau Ancôna cu Orpington roșie; Minorea sau Ancôna cu Orpington roșie. În aceste încrucișeri cu-

loarea ouălor este în legătură cu alegerea găinilor, iar cocoșul trebuie căutat în rasele reputate pentru mărimea ouălor.

Bibliografie.

„Neamul Românesc Literar“. A apărut fascicolul pentru Maiu 1909 al acestei excelente reviste cu următorul ales și bogat cuprins: O amintire despre doamna Elena, N. Iorga. — O nouă culegere de poezii populare din Moldova, N. Iorga. — Coboară noapte, poezie I. U. Soricu. — Iarna grea, I. Agărbiceanu. — Lacrămi, I. Murășan. — Cugetări. — Colecție de cărturarie bisericască a unui preot indignat, de archimandritul I. Scriban. — Sonet, T. Mureșan. — Din corespondența lui Barițiu publicată de N. Bănescu. — Hermann și Dorothea de Goethe, trad. de Oreste. — Judecatai lu Dumnezeu, Romulus Cioflec. — La țară (poezie) C. Ardelean. — Un marș a lui Cuza, C. Cristodoroscu. — Inițiale (poezie) de A. Cotruș. — Fetele lui conu Arghire (roman) Irina C. Lecca. Redacția și administrația în București. Abonamentul pe an 6 lei. Un număr 50 bani.

„Ramuri“ revistă literară bilunară, care apare în Craiova în anul al patrulea, are în fascicolul numărului 9 dela 1 Maiu, 1909 următorul interesant sumar: I. M. Marinescu. — Reverie (poezie). G. C. Ionescu-Sișești. — Paul Bourget. — Un divorț. M. M. — Din Heine (poezie). I. U. Soricu. — Sus la răboiul sfânt (poezie). G. Vlădescu-Albești. — Plâng nouii (poezie). D. Ionescu-Merel. — Spre locuri străine. N. Vulovici. — Solie (poezie). Ioan C. I. Nicolaescu. — Cum ne judecau străinii în veacul al XVII-lea. Lazăr Iliescu. — Din Heine (poezie). D. N. Ciotari. — Algernon Charles Swinburne; Edgar Allan Poe. N. Mateescu. — Cocușia babei (poveste). C., Un Bucovinean, Răvașe de peste hotare. Din Ardeal. Din Bucovina. Dela societatea Filarmonică. *Ilustrații*: G. D. Mirea. — Preludiu. A. D. Atanasiu. — Isus Christos binecuvântând cele 5 pâini și 2 pești. Bibliografie. Răspunsuri. Statutele societății cooperative de acțiuni. Abonamentul anual în străinătate 9 lei. Numărul 40 bani. Redacția și Administrația, Strada Știrbei Vodă Nr. 81 Craiova.

»Ciprian Porumbescu, icoane din frământările unui suflet de artist.« De Dr. Valeriu Branisce. Broșură de 120 pagini. Cu portretul lui Ciprian Porumbescu, după ultima fotografie. Prețul unui exemplar 1 cor. 50 bani. Se poate comanda prin librăria »Gazetei«.

„Compassul Românesc“ de N. P. Fetrescu partea I. și II. care conține și legea comercială. Se poate procura prin librăria A. Mureșianu, Brașov. Prețul ambelor tomuri plus 3 cor. 20 bani porto.

ULTIME ȘTIRI.

Oradea-mare, 24 Maiu. Curtea cu jurați de aici a pronunțat în procesul „Tribunei“ din Arad pentru mai multe articole verdict condamnator contra redactorului Const. Savu. Tribunalul a judecat pe Savu la închisoare de 6 luni și 400 cor. amendă. Procurorul a apelat pentru majorarea pedepsei.

Viena, 25 Maiu. La manevrele de astă-vară Impăratul Francisc Iosif și Wilhelm II vor avea cartierul în Gross-Mezerici.

Paris, 25 Maiu. „Le Petit Parisien“ află din Venetia, că împărăteasa văduvă a Rusiei, împreună cu regina Angliei, care se află aici de câțva timp au primit eri din Petersburg și Roma telegrame foarte importante, în urma cărora au plecat grabnic. Gara și canalul Grande le-au ocupat trupele militare. La patru persoane suspecte s'au făcut perchițiuni domiciliare. Când a zărit mulțimea pe Tarina văduva a fluerat'o manifestând zgomotos. Atunci dansa

s'a urcat repede în vagon și a lăsat perdelele compartimentului. Nu se cunoaște motivul plecării acelor două înalte princese. Se presupune însă, că anarhiștii preparau un atentat în contra fostei suverane a Rusiei.

Roma, 25 Maiu. Azi noapte s'a simțit în mai multe orașe din Calabria cutremure de pământ ondulatorii. Locuitorii au fugit în stradă și au petrecut toată noaptea acolo.

Salonic, 25 Maiu. Din Djacova se anunță, că în vecinătatea orașului Albanezii reacționari țin întruniri secrete. Până acum au fost arestați dintre ei 20 de indivizi și un judecător dela tribunalul Djacovei.

Roma, 25 Maiu. Proiectul schimbărilor în bugetul marinei a fost împărțit eri Camerei și prevede la cheltuieli suma de 440 milioane divizate în șase exerciții de la 1909 la 1915 și un spor de 146.781.680 față de creditele prevăzute prin legea precedentă. Expunerea de motive spune, că în fața trebuinței de a mări puterea marinei prin construirea rațional de repede a unor unități principale puternice după datele cele mai noi ale științei un credit de 440 milioane va fi destinat pentru terminarea construcțiilor vaselor de război prevăzute prin precedentele legi și două vase noi de război de prima clasă, două vase de eclerori și un număr mai mare de torpiloare și de submersibile de cât se prevăzuse prin legea de la 1905 precum și alte cheltuieli indispensabile, între cari întărirea coastei.

Paris, 25 Maiu. Regele Angliei se va duce la Cauterets în Pirinei, nici vorbă nu mai este că va mai merge în vreo localitate austriacă. Direcțiunea băilor din Cauterets a fost încunoștințată de sosirea suveranului.

Roma, 25 Maiu. În ședința de eri a camerei, guvernul a fost invitat să intervină împreună cu celelalte puteri ca să înceteze execuțiile în Turcia.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

Wällischhof,

sanatoriu aranjat — după sistemul Dr Lahmann — cu toate întocmirile modene ale terapiei fizicale și dietetice; 1/2 oră depărtare dela Viena în regiune romantică și sănătoasă. Posta și telegraf: Maria-Enzensdorf bei Wen.

Cu deslușiri și prospecte stă la dispoziție direcțiunea și medicul șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza

Dr. STERIE N. CIURCU.

VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena

Consultațiuni

cu celebritățile medicale, cu specialiștii de la facultatea de medicină din Viena.

Telefon nr. 17065.

Dr. Toma Madincea,

medic militar emeritat, specialist pentru boalele interne (din lăuntru) și venerice, cu locuința în Kolozsvar (Cluj) Berda-Mozes utca Nr. 2, colțul dela străzile Kossuth Lajos și Berde Mozes lângă colegiul unitar, ordonează dela oarele 11—12 a. m. și 2—4 p. m.

Aducem la cunoștința On. public,
că prețul apelor minerale și igienice din depositul nostru din strada Aței Nr. 6 pe lângă schimbul imediat al sticlelor este următorul:

Gloria	1 litru 12 fl.	1/2 litru — fl.
Borpatak	" 12 "	" — "
Matild	" 16 "	" 14 "
Borhegy	" 16 "	" 14 "
Baross	" 16 "	" 14 "
Előpatak	" 16 "	" 14 "

Fehérkő	" 16 "	" 14 "
Felsőrakos Mária	" 16 "	" 14 "
Kászton Salutaris	1 litru 16 fl.	1/2 litru 14 fl.
Horgász	" 16 "	" 14 "
Repati	" 16 "	" 14 "

Borszék	" 28 "	" 22 "
Sztojka	" 28 "	" 22 "
Boholt	" 26 "	" 22 "
Hargitta	" 26 "	" 22 "
Székelv-Selters	" 26 "	" 22 "

La cumpărare de 25 sticle liferăm Borvizuri acasă. — Apelăm la sprijinul On. public
Societatea pe acții a exploatării și exportului apelor minerale. (479,5 150

La tipografia și librăria A. Mureșianu

se pot procura următoarele:

- Ivanovici: Valurile Dun. Vals ... -36
Păba F. C.: Potpouriu din melodii națion. rom. ... -70
Concordia Vals ... -50
Victoria-Quadril ... -40
Harmonia-Quadril ... -4
Forumbescu: Baladă pentru violină 2 cu acompaniament de pian ... 1.
Potpouriu din opereta ... 50
Craiu nou ... 2.-
Uvertură din opereta „Craiu nou“ ... 1.50
Nr. 1: „Deșteptă-te Române“.

Biblioteca populară „Minerva“.

- Nr. 1, 2 și 3: „Istoria populară a Românilor Nr. 4: „Cântarea României“.

Cursul pieței Brașov

Din 25 Maiu n. 1909

Table with 3 columns: Item, Price, and another column. Includes items like Bancnote rom. Comp., Argint român, Lire turcesci, etc.

Cursul la bursa din Viena.

Din 24 Maiu n. 1909.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes items like Renta ung. de aur 4%, Renta de corone ung. 4%, etc.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes items like Renta de aur austr. 4%, Renta de corone austr. 4%, Bonuri rurale ungare 3 1/2%, etc.

Avis.

Am onoarea a aduce la cunoștința Onor. Public că vând

VINUL RISLING

din viile proprii cu prețurile următoare:

Table with 2 columns: Item and Price. Includes items like VIN NOU, VIN VECHIU.

Se capătă în prăvălia D-lor Karacsony Kis M. și Velits, la „Crucea roșie“, Strada Vămii Nr. 4.

Cu toată stima

Velits György.

572,11-12.

Din partea unei societăți de asigurare bine acreditate se caută

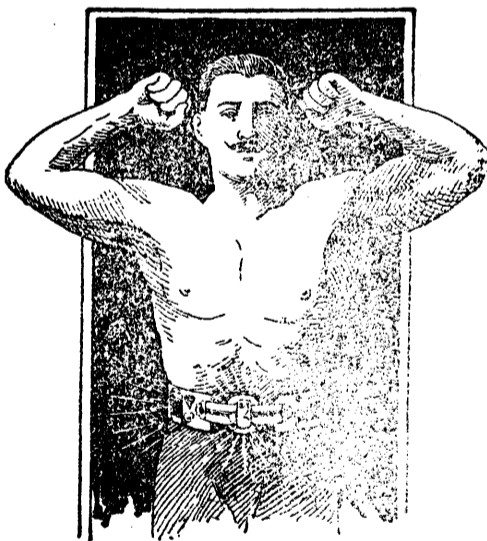
Funcționari voiajori

versati în afaceri de asigurare, pentru serviciu extern (achizitori), cari au relații cu cercuri mai bune, eventual domni solizi, cari doresc să se dedice acestei ocupațiuni.

se trimite sub: H. Z. 1000 la administrația acestui ziar.

VICTORIA ȘTIINȚEI.

El cu un picior în mormânt omul care fiind bolnav nu-și găsește leacul. Omul modern are morhuri complicate, ascunse, ee provin din neregularitățile sistemului nervos nepătruns.

Institutul de ordin. medical „ELECTRO-VITALIZER“, Budapesta, IV. Károly-körút 2 felem. 52.

Scrisoare de recunoștință.

Francise Juhász, Dunaharaszti-Alag, Nádormajor.

Cu bucurie îți fac cunoscut, că din 3 Maiu femeia mea folosește după instrucțiune instrumentul „Electro-Vitalizer“, care funcționează admirabil.

Coupon pentru o carte de cinste.

Institutului de ord. med. „ELECTRO-VITALIZER“

Budapesta, IV. Károly-körút 2 felem. 52. Rog „mi trimite gratis și franco, în cvertă închisă op. 1: „SISTEMUL DE VINDECARE ELECTRIC MODERN“

pentru bărbați și femei

Numele:

Comuna și

poșta ultimă.

Tae și lipește pe o corespondență.

Cruce séu stea după electro-magnetică

Patent Nr. 66967.

Nu e crucea lu Volta. Vindecă și inviorează

Nu e mijloc secret. pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă bo-

se da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunei sângelui, anemie, ameteli, tuituri de ureche, bătăie de inimă, sgârșiri de inimă, asmă, suțul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, reoală la mâni și la picioare, reumă, podagră, ischias, udul in pat, influența, înșomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bôle, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se cofunde cu aparatul „Volta“, de ore-ce „Crucea-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit, fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cerostat. Deja înfăințataea crucii mele electro-magnetice o recomandă indeosebi

Prețul aparatului mare e 8 cor. Pretul aparatului mic e 6 cor. folosibil la morhuri, cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Expediție din centru și locul de vëndare pentru țără și streinătate etc. MÜLLER ALBERT, Budapesta, V/28, Strada VADÁSZ 34, colțul strada Kálmán.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

- IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.
CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE
STATUTE.
FOI PERIODICE.
BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.
PROGRAME ELEGANTE.
BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.
ANUNȚURI.

- REGISTRE și IMPRIMATE pentru toțe speciile de serviciuri.
BILANȚURI.
Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.
Couverts, in toță mărimea.
TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.
PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuorul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

În fie-care zi se află: Krenwürstel preaspeți. — Șuncă excelentă. — Costițe de porc, fierțe și nefierțe — Cele mai fine cărnuri afumate,

KAMNER & JIRKOFKY,

fabricanți de cărnățarie, Brașov, Têrgul Inului No. 2.

Spedțiuni cu poșta în fie-care zi.